

MALMÖ HÖGSKOLA

Hälften av elitfotbollsspelarna ansågs för dåliga som ungdomsspelare

Att elitsatsa på ungdomar är ett självmål. Även rent elitmässigt. Det hävdar Tomas Peterson, professor i idrottsvetenskap vid Malmö högskola. I sin nya bok visar han att svensk fotbolls sätt att toppa pojk- och flicklag ofta är fullkomligt misslyckad.

Professor Tomas Peterson har i flera böcker undersökt svensk fotboll både sociologiskt och samhällsvetenskapligt. Bland annat i den epokgörande studien "Den svengelska modellen".

I den nyutkomna boken "Talangutveckling eller talangaweckling", utgiven på SISU Idrottsböcker, har professorn vid Malmö högskola studerat hur framgångsrik Svenska Fotbollförbundets elitsatsning och selektering av barn och ungdomar egentligen är. Svaret är sensationellt. Av dem som i den undersökta gruppen blivit elitspelare visade sig att hälften en gång hamnat på bänken och sorterats bort eftersom de ansågs mindre lovande.

– Hälften av männen som tillhör fotbolls eliterna har kommit in i fotbollen på andra sätt. De har, trots att de sorterats bort, kommit tillbaka av egen kraft och bryr sig alltså inte om vad vuxna säger. Det är de som kallas för träningsnarkomaner, vinnarskallar med mera, hävdar Tomas Peterson.

Han frågar sig också hur Riksidrottsförbundet och Svenska Fotbollförbundet kan försvara sitt nuvarande sorteringsystem när hälften av männen i eliten tagit sig dit av egen kraft och drar slutsatsen:

– Systemet borde avskaffas, då vi skulle få fram lika många duktiga elitspelare utan denna sorteringsstrappa, hävdar Tomas Peterson.

Studien omfattar drygt 1100 unga pojkar och flickor, alla födda 1984, som spelade fotboll som 12-åringar. De flesta faller ifrån relativt tidigt. Han har också följt de drygt 60 spelare som finns kvar på elitnivå ända upp i 25-årsåldern.

Tomas Peterson har totalt gått igenom 47 lag i 31 föreningar. Han har följt ungdomarna via klubbarna, distriktsuttagningarna, elitlägren, ungdomslandslagen och så vidare och konstaterar att den fysiska mognaden ger ett våldsamt utslag.

– De som är födda tidigt på året har betydligt större chans att komma till distriktslägren och på det sättet fortsätta sin fotbollskarriär, jämfört med dem som är födda sent på året. Framför allt gäller detta pojkar.

Hans grundläggande frågor är: Hur skapas den svenska fotbolls eliterna? Varför skapas den på detta sätt? Vilka alternativa sätt finns det att skapa svensk fotbolls elit?

Syftet är helt enkelt att förstå och förklara hur och varför det blev som det blev och varför just vissa spelare kom att tillhöra eliten.

Tomas Peterson menar att liknande utslagningsmekanismer förekommer i stor sett i all lagidrott i Idrottssverige. Det är alltså inte specifikt knutet till fotbollen även om det blir väldigt tydligt där, då cirka 25 000 ungdomar spelar fotboll som 12-åringar.

Tomas Peterson har också en idé om hur man ska komma åt utsorteringsystemet:

– Det rör själva idrottspolitiken. Idrotten har två tydliga uppdrag: föreningsfostran och tävlingsfostran. Gynna och se till att föreningar balanserar båda dessa uppdrag.

För mer information: Ring Tomas Peterson, 070-965 53 70

Evelina Mildner Lindén, presskontakt på informationsavdelningen, Malmö högskola
070-481 91 21, evelina.linden@mah.se, www.mah.se

Kort om Malmö högskola: Sedan starten 1998 har Malmö högskola vuxit till landets största högskola, och är med sina cirka 25 000 studenter större än flera universitet. 2009–2012 prioriterar Malmö högskola tre kunskapsfält inom forskningen: Samtidsstudier (Nya medier, Migration, Urbana studier samt Idrott i förändring), Lärande i framtidens skola (Utbildningsvetenskap) och Hälsa och välfärd (Oral hälsa, Biofilm och biomedicinsk teknologi samt Social hälsa och medicin).